

Nazwa instytucji	Sekcja	Uwaga - nr/y stron	Treść uwagi/propozycji	Uzasadnienie
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	9. Wkład programu w realizację unijnej Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	<p>W projekcie dokumentu zaproponowano 4 cele tematyczne, które są odzwierciedlone poprzez 4 osie priorytetowe, odnoszące się do potrzeb i wyzwań zidentyfikowanych w analizie sytuacyjnej obszaru Programu Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2014-2020. Naszym zdaniem, trudno dokładnie zorientować się dlaczego pominięto obszar gospodarki i współpracy gospodarczej przedsiębiorców z sektora MŚP, tym bardziej że w dokumencie wyraźnie wskazano szereg różnych barier i problemów związanych z przedsiębiorczością i współpracą gospodarczą.</p> <p>Postulujemy więc przededefiniować Osie priorytetowe w dokumencie poprzez ponowne zaprojektowanie działań (dodanie nowej osi) skierowanych na współpracę gospodarczą przedsiębiorców z Polski oraz z Czech.</p>	<p>Wsparcie rozwoju transgranicznej współpracy gospodarczej jest niezwykle istotne w obliczu zdiagnozowanych problemów społeczno-gospodarczych w konsultowanym dokumencie. Konieczne jest więc utrzymanie wsparcia dla tworzenia korzystnych rozwiązań na rzecz nawiązywania i utrwalania współpracy gospodarczej między przedsiębiorstwami z Czech i z Polski oraz organizacjami zrzeszającymi lokalnych przedsiębiorców. W związku z tym postulujemy o uwzględnienie w programie wsparcia na rzecz promocji gospodarczej, wsparcia nawiązywania kontaktów handlowych przez organizacje pracodawców oraz instytucje otoczenia biznesu. Ten rodzaj działań jest kluczowy dla zacieśnienia współpracy gospodarczej w rejonach transgranicznych i podniesienia konkurencyjności firm MŚP, zainteresowanych internacjonalizacją.</p>
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	9.3 Oś priorytetowa 3: Edukacja i kwalifikacje	<p>W tej części dokumentu bardzo silny akcent położono na kwalifikacje formalne, w zasadzie ograniczając kwestie dotyczące opracowania i wdrożenia zrównoważonych modeli współpracy między pracodawcami, szkołami i instytucjami rynku pracy. Proponujemy więc uzupełnić zapisy o:</p> <p>- wprowadzenie transgranicznego systemu poradnictwa edukacyjno-zawodowego świadczonego przez współpracujące instytucje systemu oświaty, organizacje pracodawców oraz instytucje rynku pracy. Taka synergia współpracy może przynieść większe efekty.</p>	<p>Z kilkunastoletniego doświadczenia naszej organizacji pracodawców wynika, najbardziej trwałe projekty odnoszące się do tworzenia optymalnych rozwiązań edukacyjnych pod kątem lokalnego rynku pracy wymagają zaangażowania partnerów zarówno z sektora publicznego (np. PUP-y, szkoły), jak i niepublicznego (np. związek pracodawców, izby gospodarcze). Dlatego uważamy, że zapisy dot. Osi priorytetowej 3: Edukacji i kwalifikacji, muszą uwzględniać w większym stopniu możliwość zaangażowania w przyszłe projekty pracodawców lub organizacji działających na rzecz pracodawców z Polski</p>

			<p>- upowszechnienie uczenia się dorosłych, w szczególności w najbardziej efektywnych jego formach (uczenie się w pracy i środowisku zaangażowania społecznego, krótkie formy kursowe), co będzie wymagało uznawania efektów uczenia się uzyskanych w ramach edukacji pozaformalnej i w drodze uczenia się nieformalnego oraz pozwoli szybko reagować na potrzeby podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników. Zarówno dla pracodawców z Polski, jak i z Czech przyniesie to bardzo wymierne efekty.</p>	<p>lub Republiki Czeskiej.</p>
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	7. 2. Współpraca innych podmiotów	<p>Z treści dokumentu w części 7.2 nie wynika, jak przebiega współpraca transgraniczna środowiska organizacji pozarządowych (NGO's). Brakuje konkretnych informacji w zakresie zrealizowanych projektów transgranicznych, ich skali, efektów współpracy NGO's z Polski oraz z Czech. Postulujemy uzupełnić zapisy w tym zakresie.</p>	<p>Organizacje pozarządowe odgrywają znaczącą rolę na terenie obszaru programu, uczestnicząc w życiu lokalnych społeczności, angażując się we współpracę transgraniczną. Ich aktywność wpływa na jakość społeczeństwa obywatelskiego czy stopień realizowanych projektów w ramach programu EWT. Dlatego opis współpracy innych podmiotów powinien być bardziej precyzyjny.</p>
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	7. Współpraca podmiotów transgranicznych	<p>Propozycja zapisu dot. współpracy wymaga doprecyzowania. W analizie podano bardzo ogólne informacje. Brakuje konkretnych informacji, w jaki sposób przebiega współpraca gospodarcza, na czym ona dokładnie polega? Nie podano informacji, które przejścia graniczne polsko - czeskie mają najniższą przepustowość, co wpływa na wymianę handlową. Nie podano również informacji, ilu przedsiębiorców z Czech w ostatnich 3 latach zainwestowało na Dolnym Śląsku (np. w subregionie wałbrzyskim), jaka była skala inwestycji, nakłady inwestycyjne czeskich lub polskich przedsiębiorców w latach 2009 - 2013? W opisie (strona 20) jest informacja, że pogodzenie interesów przedsiębiorców i mieszkańców jest</p>	<p>Naszym zdaniem opis współpracy podmiotów gospodarczych z Polski i z Czech wymaga znaczącego uzupełnienia i doprecyzowania w treści dokumentu. Informacje są zbyt ogólne, lakoniczne. Brakuje konkretnych i aktualnych danych, praktycznych informacji, przykładów odnoszących się do bieżącej współpracy gospodarczej podmiotów z Polski i z Czech. Nazwy niektórych podmiotów są niepoprawne. Pominięto inne instytucje otoczenia biznesu, które oferują wsparcie i pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych</p>

			<p>jednym z wyzwań dla obszarów transgranicznych. Natomiast z opisu dokumentu nie wynika, w jaki sposób to wyzwanie zostanie zrealizowane? Poza tym, podano niewłaściwą nazwę instytucji Sudecka Izba Przemysłu i Handlu (prawidłowa nazwa to: Sudecka Izba Przemysłowo - Handlowa w Świdnicy). Pominęto inne instytucje, które realizowały projekty transgraniczne, m.in. Sudecki Związek Pracodawców (obecnie: Dolnośląscy Pracodawcy), Agencję Rozwoju Regionalnego Agropreg w Nowej Rudzie czy Izbę Przemysłowo-Handlową Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku, która oferuje pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych.</p>	
--	--	--	---	--

Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	Analiza SWOT rozdziału Rynek pracy i struktura gospodarki (łącznie z dziedziną edukacji):	<p>Proponujemy uzupełnić opis analizy SWOT:</p> <p>MOCNE STRONY:</p> <p>Spadek aktywności sektora prywatnego, a zwłaszcza działalności prowadzonej przez osoby fizyczne w stosunku do 2004 r. (źródło: Wstępny Program Działań</p> <p>ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH AGLOMERACJI WAŁBRZYSKIEJ, str.6 - Sfera gospodarcza</p> <p>Wysoka atrakcyjność inwestycyjna podregionu - Działalność Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonom. (podstrefy: Wałbrzych, Świdnica, Nowa Ruda, Kłodzko)</p> <p>SŁABE:</p> <p>Niski wskaźnik przedsiębiorczości, zwłaszcza na obszarach wiejskich</p> <p>Słaby potencjał lokalnych uczelni wyższych, ograniczona stopień współpracy B+R</p> <p>Niski stopień współpracy publicznych służb zatrudnienia z Polski i z Czech</p> <p>Słaba kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw wyrażająca się niskimi wpływami do budżetów gmin z tytułu podatku CIT</p> <p>Słaby poziom kooperacji przedsiębiorstw MŚP z terenów przygranicznych, mało atrakcyjna oferta promocji gospodarczej w zakresie współpracy transgranicznej</p>	<p>Proponowana analiza SWOT nie uwzględnia wielu lokalnych uwarunkowań. W zasadzie w naszym odczuciu jest wykonana bardzo pobieżnie. Nasze uwagi do analizy SWOT jako największej organizacji pracodawców działającej na terenie Aglomeracji Wałbrzyskiej, wynikają nie tylko z obserwacji i analiz lokalnych rynku, ale przede wszystkim z rozmów i wywiadów z przedsiębiorcami z sektora MŚP, którzy należą do regionalnego związku pracodawców. Podobne uwagi były zgłaszane podczas konsultacji nowego projektu RPO WD 2014-2020.</p>
------------------------	----------	---	---	---

			<p>SZANSE:</p> <p>Dostępność funduszy unijnych - Regionalny Program Operacyjny dla Woj. Dolnośląskiego 2014-2020, wspierający przedsiębiorczość, tworzenie nowych miejsc pracy,</p> <p>innowacyjność przedsiębiorstw, współpraca sektora naukowo badawczego z biznesem czy internacjonalizację.</p>	
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	3.3. Podmioty gospodarcze na obszarze programu	<p>W analizie podmiotów gospodarczych po stronie polskiej (subregion wałbrzyski) pominięto istotny fakt dotyczący silnego skupienia firm branży motoryzacyjnej w ramach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dominacja jednej branży na niewielkim obszarze terytorialnym może prowadzić do tworzenia tzw. monokultury przemysłowej. Silne skupienie firm jednej branży może też negatywnie oddziaływać na lokalny rynek pracy w sytuacji nagłego spowolnienia gospodarczego, lub kryzysu ekonomicznego (spadek zamówień wiąże się ze zwolnieniami pracowników w zakładach produkcyjnych). Proponujemy, aby uzupełnić zapis dot. dominacji firm branży Automotive na terenie subregionu wałbrzyskiego.</p>	<p>Dominacja firm z branży motoryzacyjnej w ramach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (m.in. TOYOTA MOTOR MANUFACTURING POLAND, Faurecia Wałbrzych S.A., NSK Steering Systems Europe, Tristone Flowtech Poland sp. z o.o, Mando Corporation Poland, QUIN POLSKA i szereg innych) znacząco wpływa na lokalną gospodarkę w subregionie wałbrzyskim. Firmy z branży Automotive na terenie subregionu wałbrzyskiego tworzą kilkanaście tysięcy miejsc pracy. Są to głównie przedsiębiorstwa duże z kapitałem zagranicznym, które wytwarzają różnego rodzaju komponenty, głównie dla producentów samochodów osobowych. Dlatego postulujemy, aby uzupełnić</p>

				zapisy dotyczące sytuacji branży motoryzacyjnej i wpływu na gospodarkę oraz rynek pracy.
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	3.1. Rynek pracy oraz struktura gospodarki na obszarze programu	Z treści dokumentu nie wynika jasno, jaki jest poziom i skala działalności instytucji naukowo-badawczych współpracujących z lokalnymi firmami, głównie z sektora MŚP. Bardzo pobieżnie skoncentrowano się na działalności innowacyjnej przedsiębiorstw MŚP w subregionie wałbrzyskim. Według naszej wiedzy, w subregionie wałbrzyskim brak jest wystarczającego potencjału naukowo-badawczego kreującego badania, których wyniki nadawałyby się do komercjalizacji (tj. do wykorzystania przez biznes). Proponujemy uzupełnić zapis o informacje dot. braku zaplecza B+R w firmach MŚP w subregionie wałbrzyskim, niski stopień współpracy jednostek naukowo-badawczych z biznesem oraz ograniczone możliwości inkubacji firm innowacyjnych na terenach przygranicznych.	Rozwój gospodarczy na obszarze programu determinuje nie tyle dynamika tworzenia nowych miejsc pracy, ale również systematyczne wprowadzanie innowacji, skala i stopień współpracy jednostek B+R z firmami MŚP. Innowacyjność przedsiębiorstw MŚP stanowi jeden z kluczowych czynników decydujących o konkurencyjności całej regionalnej gospodarki. Tylko przedsiębiorstwa „uczące się” i zdolne do szybkiej adaptacji do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy są w stanie konkurować na regionalnym, czy krajowym rynku, rozwijać się dynamicznie i wzmacniać swoją pozycję rynkową.
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	3.1. Rynek pracy oraz struktura gospodarki na obszarze programu	W treści dokumentu dotyczącego opisu sytuacji gospodarczej pominięto informacje dot. funkcjonowania i działalności Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (podstrefa wałbrzyska, noworudzka, kłodzka). Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna pierwsze półrocze zakończyła pozyskaniem 5,2 mld zł na nowe inwestycje, co stanowi najlepszy wynik wśród wszystkich 14 polskich stref. Z pewnością sukcesem jest rosnąca liczba polskich przedsiębiorstw zainteresowanych inwestowaniem w Strefie - tylko od stycznia do czerwca wydano 27 takich pozwoleń. Zdecydowana większość małych	Działalność Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej silnie stymuluje rozwój lokalnego rynku małej i średniej przedsiębiorczości (poddostawcy, partnerzy biznesowi dla korporacji) oraz samego lokalnego rynku pracy. W strefie działają głównie duże firmy z kapitałem zagranicznym, co wpływa również na dynamikę wymiany handlowej (eksportu). Dlatego uważamy, że należy uzupełnić zapisy dot. działalności WSSE i jej wpływu na subregionalną gospodarkę.

			przedsiębiorstw, które otrzymały zezwolenia to poddostawcy świadczący usługi dla dużych koncernów działających w 44 miejscowościach WSSE.	
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	3.1. Rynek pracy oraz struktura gospodarki na obszarze programu	W dokumencie przedstawiono informacje odnoszące się do przyczyn wysokiego bezrobocia wśród osób w wieku do 24 lat. Z uwagi na zmianę - nowelizację Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw proponujemy odpowiednie, dopasowanie statusu osoby bezrobotnej (do 30 roku życia, a nie 24 roku życia). Tym bardziej, że ustawa wprowadziła szereg nowych rozwiązań dla osób bezrobotnych do 30 roku życia (np. bezrobotnemu do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy).	Uwaga ma na celu ujednoczenie stosowanej terminologii w dokumencie, zgodnie z obowiązującą ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	3.1. Rynek pracy oraz struktura gospodarki na obszarze programu	W dokumencie podano mało aktualne dane dotyczące stopy bezrobocia na obszarze przyszłego programu. W projekcie programu należy wskazać powiaty po stronie polskiej, w których utrzymuje się od kilkunastu miesięcy najwyższa stopa bezrobocia na terenie Województwa Dolnośląskiego. Przykładowo: jeszcze w styczniu w Urzędzie Pracy w Wałbrzychu zarejestrowanych było aż 4531 osób z Powiatu Wałbrzyskiego, co dawało 32,9 procentowe bezrobocie. W lutym br. ten wskaźnik wynosił 32,8 procent, w marcu br. - 32,3 procent, w kwietniu 31,1 procent. W maju br. bezrobocie w powiecie wałbrzyskim spadło do poniżej 30 procent i wyniosło 29,7. Wysoka stopa bezrobocia (pow. 25%) utrzymuje się również w powiecie	Z uwagi na planowaną interwencję programu, należy uszczegółowić dane dot. sytuacji na transgranicznym rynku pracy, operując bardziej aktualnymi informacjami, np. za I oraz II kwartał 2014 roku oraz w rozbiciu na powiaty.

			łódzkim (największy powiat na Dolnym Śląsku).	
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 1	3.1. Rynek pracy oraz struktura gospodarki na obszarze programu	W tej części dokumentu przedstawiono przyczyny problemów gospodarczych związanych z upadkiem tradycyjnych gałęzi gospodarki po stronie polskiej, takich jak przemysł wydobywczy, hutnictwo, przemysł tekstylny, szklarski, papierniczy. W naszej opinii głównym powodem tych problemów jest likwidacja zagłębia górniczego w Wałbrzychu oraz w Nowej Rudzie. Należy więc bardziej podkreślić znaczenie i skutki likwidacji kopalń węgla kamiennego, ponieważ ta decyzja w głównej mierze przyczyniła się do wzrostu bezrobocia i występujących do dzisiaj problemów strukturalnych.	Likwidacja Wałbrzyskiego Zagłębia Węglowego w latach 90- tych odbyła się sporym kosztem finansowym i społecznym. Zamknięcie kopalń w Wałbrzychu spowodowało utratę pracy blisko 13.000 górników a uruchomione wówczas przez rząd górnicze pakiety socjalne, w niewielkim stopniu zapobiegły problemowi bezrobocia w regionie. To są przybliżone dane ponieważ nikt dokładnie nie oszacował, ile osób straciło pracę w wyniku likwidacji zagłębia. Dlatego proponujemy uzupełnić zapis w tej części dokumentu.
Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 2	Tworzenie i rozwój transgranicznych sieci współpracy, łącznie ze współpracą z i między pozarządowymi organizacjami non-profit	Proponujemy uzupełnić zapis w dokumencie, tj.: Tworzenie i rozwój transgranicznych sieci współpracy, łącznie ze współpracą z i między pozarządowymi organizacjami non-profit oraz partnerami społeczno-gospodarczymi. Taki zapis przewiduje nie tylko włączenie w sieci współpracy organizacji pozarządowych, ale również innych podmiotów niepublicznych (np. organizacje pracodawców). Poprawienie zapisu przyczyni się do zwiększenia liczby sieci współpracy na terenach przygranicznych w ramach przyszłego programu.	Wprowadzenie zmiany, tj dodanie zapisu o partnerach społecznych i gospodarczych będzie zgodne zapisami Europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa. Udział partnerów społeczno-gospodarczych w przyszłych projektach przyczyni się do większej synergii, oraz do wykorzystania ich bogatego doświadczenia i dorobku.

Dolnośląscy Pracodawcy	Sekcja 6	SEKCJA 6. KOORDYNACJA od strony 99	Postulujemy szersze włączenie w prace przyszłego Komitetu Monitorującego Programu Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2014-2020 partnerów społeczno - gospodarczych. Partnerami społeczno-gospodarczymi wymienionymi w art. 5, ust.1, pkt. b z dnia 14.3.2012 r. ogólnego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady są: reprezentatywne organizacje związkowe i reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. nr 100 poz. 1080z późn. zm.), będące członkami Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych.	Zgodnie z opinią Konfederacji Lewiatan, ale także oceną przygotowaną przez wszystkich reprezentatywnych partnerów społeczno-gospodarczych zawartą w dokumencie: „Wspólne stanowisko partnerów społecznych odnośnie realizacji zasady partnerstwa w okresie 2007-2013, propozycje na okres 2014-2020” udział partnerów społecznych w obecnej perspektywie 2007-2013 był marginalizowany, a ich potencjał pozostał niewykorzystany. Udział partnerów zapewniony był przede wszystkim poprzez konsultacje ad hoc dokumentów, których kształt był w dużej mierze zdeterminowany ustaleniami na wcześniejszych etapach prac. Partnerstwo traktowane było raczej jako „wypełnienie zapisu ustawowego niż odpowiedź na rzeczywistą potrzebę konstruktywnej współpracy. Dlatego postulujemy o szersze włączenie regionalnych partnerów społeczno-gospodarczych w ramach przyszłego systemu koordynacji nowego programu EWT.
------------------------	----------	---------------------------------------	--	---